

4. *Crawford M.* Talking Difference: On Gender and Language / Mary Crawford. – London: Sage Publications Ltd, 1995. – 224 p.

5. *Fernández Poncela, A. Ma.* Estereotipos de género en el refranero popular. "De la mujer mala te has de guardar y de la buena no fiar" / Anna Ma. Fernández Poncela // *Política y Cultura*. – 1996. – №6. – P. 43-61.

6. *Jespersen O.* Language: Its Nature, Development, and Origin [Electronic resource] / Otto Jespersen. – London : Allen & Unwin, 1922. – Access to the book: <https://archive.org/stream/languageitsnatur00jespiala#page/n0/mode/2up>.

7. *Lakoff R.* Language and Woman's Place / Robin Lakoff. – New York : Oxford University Press, 2004. – 328 p.

Крицак О.О.

викладач,

*Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу*

ОПТИМІЗАЦІЯ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

На сучасному етапі розвитку українського суспільства не виникає сумніву щодо актуальності вивчення іноземних мов. Опанувати хоча б одну з них діти починають ще у дитячому садку. Багато сучасних навчальних закладів середньої освіти пропонують учням вивчати дві або навіть і три іноземні мови. Досконале володіння іноземною мовою часто є основою майбутнього кар'єрного зросту та успішної професійної діяльності.

Спілкування іноземною мовою включає чотири основні види мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння, читання та письмо. Слід наголосити, що знання відповідних граматичних конструкцій полегшує розуміння почутого чи написаного, та все ж успішний комунікативний процес неможливий без достатнього запасу лексики. Отже, одним з головних завдань викладача є формування активного та пасивного запасу лексики, використовуючи різні типи вправ (умовно-комунікативних, рецептивно-репродуктивних та продуктивних) вправ [1]. Хоча проблеми формування лексичних навичок досліджують впродовж багатьох років, проте це питання досі залишається актуальним.

Процес опанування лексикою можна поділити на стадії ознайомлення, активізації та володіння відповідно до різних комунікативних ситуацій. Методики формування лексичних навичок мають за основу вивчення лексики, що базується на запам'ятовуванні та потребує чіткої роботи мозку, котра може бути ефективною лише завдяки постійному тренуванню.

Існує багато теорій функціонування пам'яті у пізнавальному процесі. Одна з них, нейронна теорія, пояснює роботу пам'яті з точки зору фізіології. Пам'ять працює в два етапи: запам'ятовування та відтворення інформації. Це складний пізнавальний процес, тому наука нараховує декілька класифікацій видів пам'яті за різними ознаками. За тривалістю перебігу процесу, відомо, що людині притаманна короткочасна, довготривала та оперативна пам'ять. Безперечно, що успішне формування лексичної компетенції безпосередньо пов'язане з довготривалою та оперативною пам'яттю [2]. Отже, не виникає сумніву щодо необхідності постійного повторення лексичного матеріалу у процесі формування лексичних навичок.

Метою даної статті є звернути увагу на дослідження експертів американського департаменту освіти щодо важливості повторення лексичних одиниць у процесі вивчення нової лексики та запропонувати певний комплекс вправ. Проведені дослідження демонструють, що оптимальна кількість повторень для збереження нової лексики у довготривалій пам'яті це – 17 разів. Проте ці 17 повторень слід робити різними способами протягом запланованого періоду часу.

Нейрони головного мозку відіграють вирішальну роль у сприйнятті та обробці нової інформації студентами на занятті. Таким чином нейрони головного мозку формують, зберігають та трансформують інформацію у довготривалу пам'ять. Для успішного формування лексичних навичок слід повторити інформацію 17 разів, але кількість лексичних одиниць повинна бути обмеженою і циклічно повторюватись протягом заняття. Лексична одиниця (ЛО), може бути не лише словом, але й сталим словосполученням (*go for a walk, take temperature*) і навіть так званим «готовим реченням» (*Can I be of any service for you?*) (тобто таким, яке не змінюється у мовленні) [3].

Нова лексика подається на початку заняття, а потім повторюється через 25-30 хвилин. Домашнє завдання повинно

обов'язково включати наступне повторення лексики. Вищезгадані три етапи (представлення, повторення, самостійне опрацювання) повинні повторюватися 6 днів до оптимального числа 17. Американські експерти рекомендують використовувати як слухові так і зорові методики представлення та повторення лексики, щоб процес опанування лексичним запасом не був нудним. Психологи також стверджують, що для формування стійких нейронних зв'язків у мозку та успішного запам'ятовування, викладачі повинні застосовувати візуальні, звукові, тактильні, кінестетичні, графічні та усні методи.

Відомий американський дослідник Роберт Марцано, розробив «Нову Таксономію Освітніх Цілей» (2000). Вона була створена для того, щоб подолати недоліки використання Таксономії Блума, котрі склалися у системі освіти на сучасному етапі, відповідно до нових стандартів освіти. Модель мислення Марцано включає різні фактори, котрі впливають на мислення студентів та базується на наукових фактах. Створена дослідником модель повинна допомогти викладачам у формуванні навиків мислення студентів. Отже, розглянемо рекомендації дослідника Р. Марцано. Він пропонує наступні 17 повторень, котрі починаються ознайомленням з лексикою та закінчуються іграми [4].

1. Перегляньте лексичні одиниці і запропонуйте відібрати з них ті, котрі студенти знають. Визначте до якої частини мови це слово відноситься.

2. Перекладіть слово або дайте його контекстуальне пояснення.

3. Прочитайте оповідання або подивіться відео, в котрих вживається нова лексика.

4. Запропонуйте студентам розповісти історію, використовуючи нову лексику.

5. Запропонуйте знайти малюнки чи фотографії, які пояснюють слово (слова) або попросіть студентів намалювати малюнки (символи, графіку) чи створити комікси, щоб представити слово (слова).

6. Попросіть студентів дати пояснення слова власними словами. На думку дослідника Р. Марцано це дуже важливе «повторення».

7. Якщо це можливо, слід використати морфологію та виділити префікси, суфікси та корінні слова (декодування), які допоможуть

студентам згадати значення слова. (Наприклад: *built/ rebuilt/ building; to perform/ performance; sure/ insurance*).

8. Попросіть створити список антонімів та синонімів слова. (Наприклад: *to built – to construct, to create/ to demolish, to destroy*).

9. Запропонуйте неповні аналогії, щоб завершити або дозволити студентам писати (намалювати) свої власні аналогії. (Наприклад: *Medicine: disease as usual: temperature, cough, pills, fever, sore throat etc.*).

10. Попросіть студентів вступити в розмову, вживаючи нові слова. Студенти можуть згрупуватися парами для обміну та обговорення своїх визначень (Think-Pair-Share). Це особливо важливо для розвитку навичок мовлення та слухання.

11. Попросіть студентів створити «концептуальну карту» або графічну схему, щоб ілюстровано пов'язати нові слова у контексті. (Наприклад: *doctor, prescribe, examine, take, pharmacy, consult, etc.*).

12. Розробити «стіну слів», яка відображатиме нову лексику. Інтерактивна «стіна слів» є ефективніша, коли вона зі словами, які можна легко додати, видалити або переставити. Використовуйте кишенькові графіки або картки. Спонукайте студентів користуватись словниками на мобільних телефонах.

13. Попросіть студентів намалювати на дошці або на окремому аркуші паперу власну «стіну слів».

14. Спробуйте створити кросворд з новими словами.

15. Поділіть групу на дві команди. Одна команда повинна мати слово зі списку лексики та питання. Нехай студент «стане» словом і пише відповідь на питання, а інший спробує здогадатися слово.

16. Організуйте гру «Kick Me»: кожен студент має картку з певним словом. Інші мають здогадатися слово і тоді «вгаданий» студент вибуває з гри.

17. Пограйте в такі словникові ігри, як Шаради, Бінго, Мемо та інші.

Студенти повинні знати, що для закріплення в пам'яті, найголовніше у вивченні іноземної мови постійне повторення лексичного матеріалу. Чим більше повторюєш, тим швидше вчишся. Вони повинні зрозуміти важливість повторення, в іншому випадку, студенти будуть нудьгувати та почнуть сумніватися в своєму прогресі. Однак у сучасному суспільстві питання мотивації залишається найскладнішим, а без неї процес навчання не може бути результативним та ефективним. Необхідно поєднувати

розробки новітніх методик прогресивних психологів та педагогів, щоб забезпечити інтерес до оволодіння іноземною мовою. Підвищений інтерес до навчання є основою ефективності процесу викладання іноземної мови.

Список використаних джерел:

1. Смоліна С.В. Методика формування іншомовної лексичної компетенції. Іноземні мови. №4. 2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2010_4_4.
2. Загальна психологія. Поняття про пам'ять. Функції та теорії пам'яті. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pidruchniki.com/11221213/psihologiya/pamyat>.
3. Методична інтерпретація лексики. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.educationua.net/silovs-1104-1.html>.
4. Концепції, котрі описують мислення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://iteach.com.ua/files//content/conc_myshlenie.pdf.

Піндосова Т.С.

старший викладач,

Херсонська державна морська академія

СТРУКТУРНИЙ ТА КУЛЬТУРНО-СЕМІОТИЧНИЙ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ

Термін «інтертекстуальність», введений в лінгвістику літературознавцем і семіотиком Ю. Кристевою, яка визначає її як транспозицію однієї або декількох знакових систем в іншу знакову систему. У ранніх есе дослідниці «Зв'язаний текст» і «Бахтін, слово, діалог, роман» закладаються основи вчення про інтертекстуальні зв'язки, що базуються на роботах М. Бахтіна. Теорія інтертекстуальності сьогодні становить широке поле досліджень для лінгвістів і літературознавців. Незважаючи на величезну кількість робіт, присвячених різним аспектам інтертекстуальності, інтерес до цієї проблеми не слабшає. «Чуже слово» (або «текст у тексті») стає сьогодні характерною рисою художніх текстів. Безліч «чужих слів» стали невід'ємною частиною нашого комунікативного арсеналу, перетворившись у мовні кліше. Подібні практики неминуче привертають увагу дослідників і вимагають теоретичного осмислення.